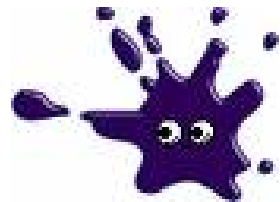

KLEKS

Gazeta szkolna wydawana przez uczniów
Szkoły Podstawowej nr 1
im. Henryka Sienkiewicza w Turku

Nr 3 (127)

Ukazuje się od 1992 r.

Rok szkolny 2015/16

25 kwietnia 2016 r.

675-lecie miasta Turku

„Z Turku jestem
i do Turku wracam”
prof. Jan Miodek

Miejsko Gminny Konkurs Czytelniczo – Historyczny

"Historia i dzień dzisiejszy naszego miasta"

Od 2006 r. odbywa się Miejsko – Gminny Konkurs Historyczno -
Czytelniczy

„Historia i dzień dzisiejszy naszego miasta”.

I edycja konkursu miała zasięg miejski, natomiast od 2007 r. do
współpracy zaproszono również szkoły Gminy Turek.

Od 2010 r. konkurs został objęty honorowym patronatem
Burmistrza Miasta Turku.

Dotychczas odbyło się siedem edycji konkursu.

IV edycja – 2010

I miejsce – SP w Kaczkach Śr. –

Marlena Makówka, Kinga Czekąła, Dominika
Taranowicz

II miejsce – SP w Chlebowie –

Sylwia Kicińska, Karolina Okoń, Dominika Wolf

III miejsce – SP nr 4 –

Szymon Kowalski, Emilia Kaczorowska, Maciej
Rybicki

I edycja – 2006
I miejsce – SP nr 4 –
Adrianna Majcherek, Sylwia Michowska (drużyna II)
II miejsce – SP nr 4 –
Nikoła Molka, Michalina Muszyńska (drużyna I)
III miejsce – SP nr 1 -
Michał Bejczak i Krzysztof Rosiak
(drużyna I)

II edycja – 2008
I miejsce – SP nr 1 –
Justyna Rajczyk, Daria Purcel, Jacek
Jastrzębski
II miejsce – SP nr 4 –
Anna Drzewiecka, Bartłomiej Werbiński,
Kamil Fret
III miejsce – SP nr 5 –
Anna Litwin, Aleksandra Mituta,
Katarzyna Brzęcka

III edycja – 2009

I miejsce – SP w Żukach –
Piotr Brylewski, Klaudia Olek,
Kamila Witczak
II miejsce – SP nr 1 –
Alicja Buchelt, Jacek Jastrzębski,
Adrianna Piekarska
III miejsce – SP nr 5 –
Natalia Wojdziak, Weronika
Chruszcz, Daniel Walczak

V edycja – 2011
I miejsce – SP nr 1 –
Mateusz Ułański,
Michał Ziemiak
II miejsce – SP w
Chlebowie –
Błażej Kęska,
Sebastian Przybylak
III miejsce – SP w
Kaczkach Śr. -
Marlena Makówka,
Dominika Taranowicz

VI edycja – 2012
I miejsce – SP nr 1 –
Martyna Działara,
Agata Wąsikowska
II miejsce – SP nr 5 –
Michał Zieliński, Piotr Tokarski
III miejsce – SP w Kaczkach Śr. –
Klaudia Jasiakiewicz,
Marlena Chojnacka

VII edycja – 2014
I miejsce – SP nr 1 –
Zofia Bąk, Oliwia Walas
II miejsce – SP nr 4 –
Natalia Lament, Marcelina Sobczak
III miejsce – SP w Żukach –
Natalia Głogowska, Paulina Szwedzka

Czy wiesz, że...

*Ulice Żeromskiego i Kaliską kiedyś
nazywano Nowym Światem*

**Legenda o tym,
jak powstał herb Turku**

Wieki temu, na terenie dzisiejszego Turku, znajdowała się wielka nieprzebyta puszcza. Zamieszkiwały ją tury – rdzawobrunatne zwierzęta podobne do bydła. Miały potężne rogi, co nadawało im jeszcze straszniejszego i groźniejszego wyglądu.

W samym środku puszczy znajdowała się ogromna polana, gdzie olbrzymie zwierzęta zwykle przebywały. Nie było w tym miejscu drzew, więc słońce dochodziło tam bez problemu. Tury miały wolną, dobrze oświetloną przestrzeń. Przez dziesiątki lat żyły w zgodzie z przyrodą i z innymi zwierzętami.

Z biegiem czasu ludzie zaczęli budować tam domy, powstawały osady. Niestety po kilku latach przestało starczać miejsca na działki pod domy, a ludności ciągle przybywało. Zaczęto więc wycinać drzewa. Z roku na rok puszcza coraz bardziej się kurczyła. Ogromne zwierzęta miały mniej miejsca dla siebie, nie odnajdywały już tak łatwo pożywienia. Musiały więc temu zaradzić.

Pewnego mroźnego, zimowego dnia wioskę zaatakowało nieznane plemię. Starszyzna wioski dała znak do ataku. Wystraszony różnymi okrzykami tur, z trudem przedzierając się przez zasypany śniegiem, przybiegł, dając znać mieszkańcom wioski, że chce pomóc. Lud przystał na ten pomysł. Osadnicy upozorowali odwrót, kiedy w sam środek krwawej walki wybiegł masywny tur. Na nieprzyjaciół padł błądliwy strach. Na widok ogromnego stworzenia, obcy zaczęli uciekać. Bitwa zakończyła się klęską najeźdźców. Osadnicy nie posiadali się z radości. Tur, ani siłą, ani wielkością nie przypominał ogromnych stworzeń, które zamieszkiwały puszcę. Mimo to siał postrach wśród nie tylko tego nieznanego plemienia, ale także innych, niedaleko położonych osad. Uradowani zwycięstwem osadnicy udomowili zwierzę.

Po paru tygodniach bohater był silniejszy i większy od niejednego ze swoich przodków. Mieszkańcy bardzo polubili tura, a on darzył ich przyjaźnią. Pomagał im każdego dnia w różnych pracach, związanych z uprawą roli.

Tury nie były głupimi stworzeniami. Otoczyły wioskę i czekały, aż będą mogły atakować przybyszów. Chciały znów mieć puszcę dla siebie. Gdy ludzie zorientowali się, co się dzieje zaczęli obmyślać plan ratunku. Pod osadą ciągnął się tunel, wykopany po to, by w razie pożaru lub napaści można bezpiecznie opuścić wioskę. Zaopatrzeni w ostre narzędzia mieszkańcy

wydostali się poza granice puszczy. Przyczaili się, by nocą zaatakować zwierzęta. Zabili wszystkie dorosłe tury z wyjątkiem jednego, małego i osłabionego. Schował się między drzewami. Kiedy osadnicy ogłosili zwycięstwo nad wielkimi bestiami, mały Turek wyszedł z ukrycia i bacznie obserwował przybyszów. Wychylił się z gąszczy i już po chwili został zauważony przez bawiące się w pobliżu dzieci. Nie uszedł również uwadze mieszkańców. Uznali oni

jednak, że nie stwarza poważnego zagrożenia i pozwolili mu zostać. Zamieszkał w pobliżu i wiódł spokojny żywot w zgodzie z ludnością.

Z czasem tur stawał się coraz starszy. Pewnego dnia mieszkańcy wioski znaleźli martwe zwierzę pośród krzewów pozostałych po dawnej puszczy. Serca pękały im z rozpacz. Osadnicy uznali, że ogromne stworzenie zostanie w tym miejscu pochowane. Oddali mu hołd w trwającym cały dzień pogrzebie.

Starszyzna postanowiła, że odtąd herbem osady będzie tur, który uratował niegdyś wioskę. Zostanie on umieszczony na białym tle, przedstawiony w zwycięskiej postawie, jako znak, iż plemię, które zaatakowało wioskę poddało się. Aby pamięć o ogromnym zwierzęciu trwała wiecznie, osadę nazwano Turkiem. Herb oraz nazwa miejscowości przypominają nam do dziś o turze, który uratował osadę.

2013 r., Olga Mikołajczyk, absolwentka SP 1

uczennica Gimnazjum
nr 2

Czy wiesz, że...

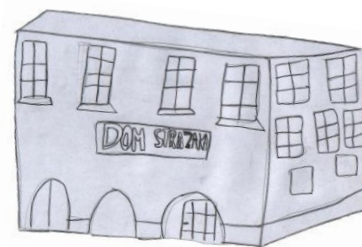
Trwają prace nad odtworzeniem tura. W 2006 roku rozpoczęła działalność Polska Fundacja Odtworzenia Tura. Naukowcy z odkopanych szczątków zwierząt selekcionują jego DNA.

Spacerkiem po Turku

11. Union Knopf

1.SP 1

3.Dom Strażaka

10.MDK

9.PKO

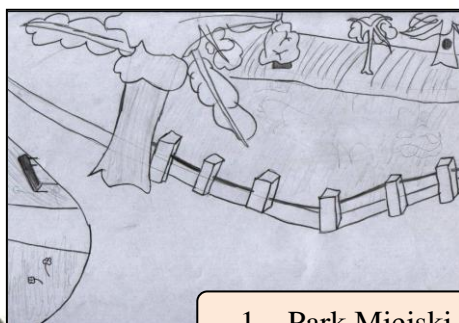
2. Kościół Ewangelicko-Augsburgski

7.Apteka „Pod Turem”

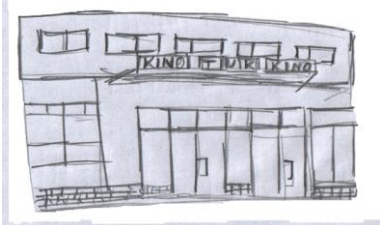

4.Ratusz

1. Park Miejski

8.Kino „Tur”

5.Kościół NSPJ

Czy wiesz, że...

W obecnym budynku PKO była elektrownia, a potem znajdowały się miejskie łaźnie.

WIELCY TURKOWIANIE

Śladami naszych przodków...

W środę, 6 kwietnia cała redakcja Kleksa wybrała się na wycieczkę do Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Włodzimierza Pietrzaka. Tam w niewielkim pomieszczeniu, w dziale regionalnym, znajdują się same „skarby” o naszym mieście. Pani Małgorzata Pawłowska przekazała nam wiele ciekawostek. Wszystkie były pomocą do stworzenia biogramów turowian, zasłużonych dla naszego miasta.

Zuzia©

Wanda Jadwiga Goebel (1916-1980) - pracowała jako historyk, regionalista, pedagog i publicysta. Zamieszkała w Turku. Bardzo interesowała się historią tego miasta. Napisała kronikę Kopalni Węgla Brunatnego „Adamów” oraz pierwszą książkę o Turku pt. „Z turem w herbie”.

Henryk Glicenstein (1870-1942). Pracował jako rzeźbiarz i rysownik. Urodził się w Turku w rodzinie wyznającej religię żydowską. Jego imieniem nazwano plac w jego rodzinnym mieście.

Synagoga w Turku, ul. Szeroka

Józef Florczak (1887-1943) - ksiądz katolicki, dziekan turecki i proboszcz parafii w Turku. Pochodzi z Brzykowa (pow. łaski). Florczak był miłośnikiem teatru, scenarzystą i reżyserem. Wystawił wiele sztuk. W Turku zasłynął jako proboszcz, który znając osobiście Józefa Mehoffera poprosił go o wykonanie wystroju wnętrza Kościoła NSPJ.

Stanisław Kączkowski (1891-1918) - urodził się w Rosji, gdzie spędził większość swojego życia. Pracował jako nauczyciel fizyki. Założył w Turku drużynę skautów. W Turku znajduje się ulica nazwana jego imieniem. Zginął podczas manifestacji patriotycznej.

Leon Lubomir Kruszyński (1857-1935) – lekarz weterynarii, społecznik. Pochodził z Łowicza. Przybył do Turku po ukończeniu studiów wraz z żoną Heleną. Interesował się historią miasta i jest autorem jego pierwszej monografii (1892). Założył Straż Ogniową, był ławnikiem, prezesem Klubu Sportowego „Tur”. Założył „Echo Tureckie”.

Włodzimierz Antoni Józef Pietrzak, pseudonim Balk (1913-1944) – poeta, prozaik, krytyk literacki, prawnik i żołnierz. W Turku ukończył szkołę powszechną i gimnazjum. Uczestnik Powstania Warszawskiego. Jego imieniem została nazwana Miejska Biblioteka Publiczna w Turku.

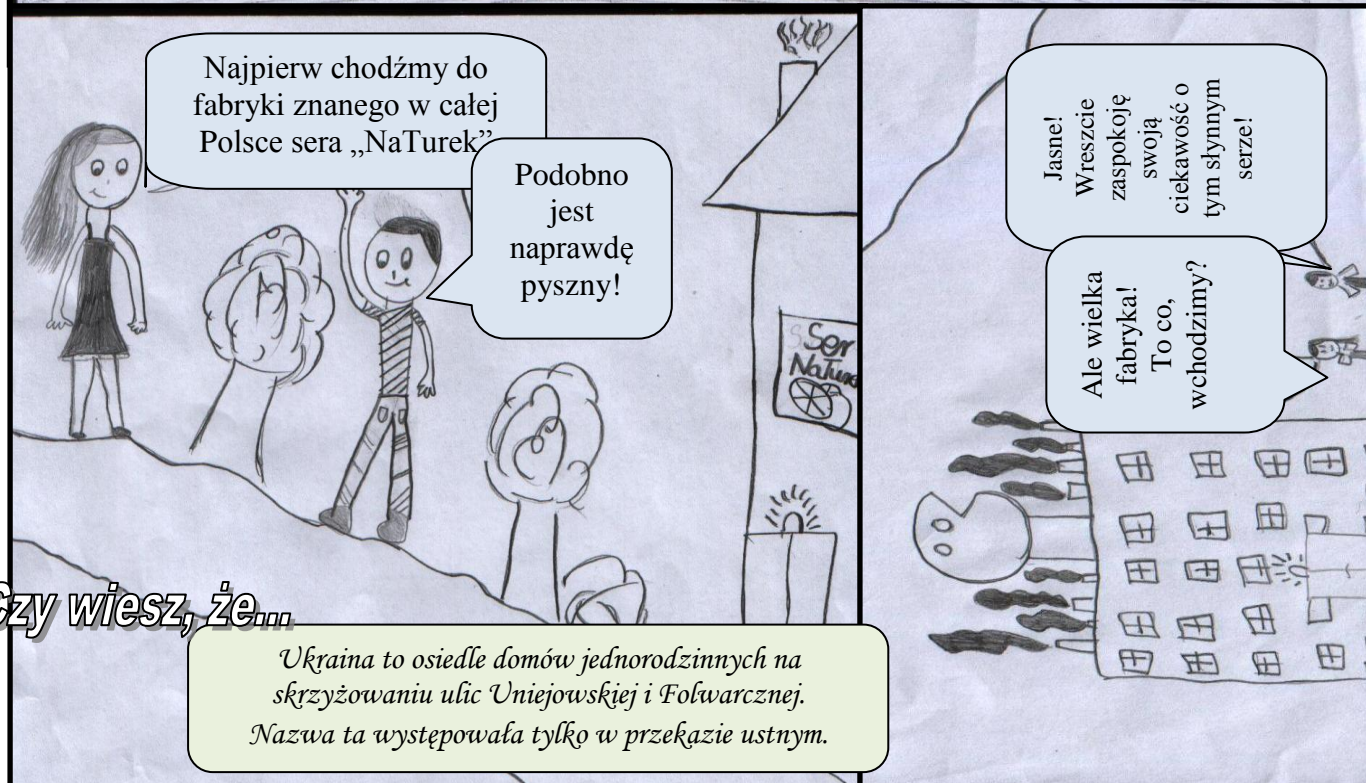
Felicjan Sławoj Składkowski (1885-1962) – premier rządu RP, generał, dr medycyny. Sprawując wysokie funkcje w państwie nie zapomniał o mieście swojej młodości. Wspierał Turek i powiat turecki, prowadząc do jego rozwoju.

Czy wiesz, że...

Profesor Jan Miodek wyjaśnił dokładnie wątpliwości, dotyczące nazwy naszego miasta. Prawidłowo nazwę tego miasta pisze się: tego Turku, ku Turkowi, pod Turkiem, w Turku, do Turku. Mieszkaniec tej miejscowości powie „do Turku”, a nie „do Turka”, co często słyszymy u osób przyjeźdźnych.

Natomiast mieszkańcy Turku to turczanie i turczanki, my zwyczajowo mówimy turkowanie. Obie formy są poprawne.

SŁAWNE SERY TURKOWSKIE

Z miłości do Turku

Kocham cię Turku!

*Za twoje piękno, które zachwyca,
Za życie którym tętni ulica.
Za ratusz wzniosły, cudne fontanny,
I uśmiechnięte, prześliczne panny.
Za zabytkowy kościół gotycki,
I za te wąskie, kręte uliczki.
Za to, że z Tobą czuję się świetnie,
Ja tak po prostu kocham Cię.*

*REF: Kocham Cię (Turku)
Kocham Cię (Turku)
Kocham Cię Turku /x2*

*Za ludzi miłych, mądrych, życzliwych,
Wciąż uśmiechniętych oraz szczęśliwych.
Za to, że jesień nie jest tu bura,
Za czerwonego, rzecz jasna tura.
Za me przyjaźnie tu zawiązane,
I za sukcesy oraz przegrane.
Za to że z Tobą czuję się świetnie,
Ja tak po prostu kocham Cię*

*REF: Kocham Cię (Turku)
Kocham Cię (Turku)
Kocham Cię Turku /x4*

Michalina Rosiak, kl. 5 d

Czy wiesz, że...

*Nasz Park Miejski miał trzy nazwy:
1. od 1938 roku - „Radość po pracy” Germine Składkowska
2. od 1945 roku - Wiosny Ludów
3. od 26.03.1991 roku – Żerminy Składkowskiej.*

Kochaj nasz Turek

*1. Za Mehoffera, jego witraże,
Muzeum, które dostarcza wrażeń,
Za Ratusz piękny, Rynek wspaniały,
Mnóstwo zieleni, park okazały.
Za kamienice, stare ulice,
Za tkaczy domy, piękne kościoły,
Za tura w herbie, ludzi tradycje,
Barwną historię i za emocje !*

Ref.

*Kochaj go, kochaj go [x2]
Kochaj nasz Turek,*

*2. Za „Dom Strażaka” i „Ogólniaka”,
Za kino z duszą, gdzie filmy wzruszą,
I za „Jedynkę” - najstarszą szkołę,
I nowoczesną sportowców halę,
Za regionalny „Na Turek” - serek,
No i, że możesz wsiąść na rowerek,
Zobaczysz wtedy lasy wokół,
Tutaj jest spokój i jest wesoło.*

Ref.

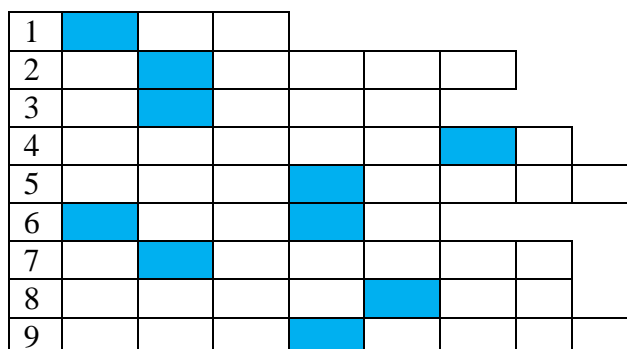
*Kochaj go, kochaj go [x4]
Kochaj nasz Turek.*

Zofia Dobrowolska, kl. 5 d

„Miasto Turek było dla mnie pępkiem świata”

Henryk Glicenstein

Krzyżówka miejska

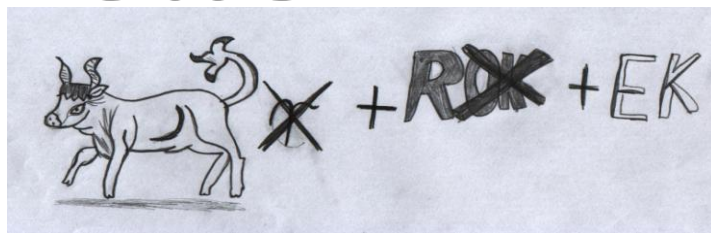

Nagrodę za rozwiązanie krzyżówki z ostatniego numeru otrzymuje Szymon Pilarczyk z kl.3b. Jeśli chcesz wziąć udział w losowaniu nagrody – niespodzianki rozwiąż krzyżówkę lub rebus i przynieś do biblioteki właściwą odpowiedź (na kartce podpisanej imieniem i nazwiskiem). Termin zgłoszeń upływa 15 maja 2016r.

1. Zwierzę które mieszkało kiedyś w naszym mieście.
2. Miejsce, gdzie można poznać historię Turku.
3. Białe na herbie Polski
4. Nazwisko Burmistrza Turku
5. Zdobiał wnętrze Kościoła NSPJ
6. Kiedyś na miejscu dzisiejszego zakładu Union Knopf
7. Imię żony Sławoja Felicjana Składkowskiego.
8. Ulica, gdzie znajdowały się kiedyś domy tkaczy.
9. Jedna z książek Henryka Sienkiewicza.

Rozwiązaniem krzyżówki jest hasło, które odczytasz porządkując litery z kolorowych pól.

Rebus

Czy wiesz, że...

Apteka p. Rzęczykowskiego- najstarsza zachowana w Turku apteka, obecnie Apteka „Pod Turem”. Józef Mehoffer był w niej częstym gościem. Udzielał lekcji rysunku pani Rzęczykowskiej.

